

MWG-excursie in Malden en Gennep (LI) op 2 juli 2011

André J. van Loon

Op 2 juli 2011 vond de MWG-excursie plaats. Deelnemers waren Arjan van de Bosch, Heinz van den Brock, Michiel Hemminga, Rudolf van Hengel, Ferdi Jennen, André van Loon, Wim Maassen, Jinze Noordijk, Johan Poutsma, Jap Smits en Willem Verduin)

Het verzamelpunt was het station van Molenhoek (LI). In afwachting van de trein waarmee Michiel zou arriveren werd door de reeds aanwezigen alvast op het stationsemplement en in de bomen langs de Lindenlaan naar mieren gezocht. Algauw leverde dat boommieren *Lasius brunneus* en heidedraaigatjes *Tapinoma ambiguum* op (oftewel *Tapinoma subboreale*, zoals deze soort tegenwoordig heet; zie elders in dit nummer van FF).

Vervolgens reden we naar een parkeerplaatsje aan de Heumensebaan, om vandaar te voet verder te gaan naar het volgende onderzoeksgebiedje, de Mulderskop, een kilometertje ten zuidoosten van het zweefvliegveld Malden. Op dit terreintje werd in het begin van de jaren 1990 een nest van de gewone reuzenmier *Camponotus ligniperda* gevonden. Dit nest was nog tot in het begin van de jaren 2000 in leven en er werden in deze periode in de directe omgeving nog op twee andere plekjes werksters aangetroffen (maar zonder nestvondst). Het leek dus nuttig om eens te kijken of het nest nog altijd aanwezig was. Maar helaas, onder de oude eik waar het nest zich vele jaren staande hield was geen spoor meer te vinden van de reuzenmier. Misschien ook niet zo vreemd: het nest zou nu al behoorlijk oud zijn geweest en omdat de soort monogyn is sterft een nest uit als de koningin dood gaat. Wellicht dus dat kolonie op de Mulderskop is verdwenen door ouderdom. Verder is er in de omgeving een bosperceel geheel gekapt, en dit betrof een van de twee andere vindplaatsen van de Mulderskop. Zie ook www.natuurbericht.nl/?id=6361&cat=insecten.

In de directe omgeving van de oude eik werd niettemin goed naar mieren gezocht, en ook hier werd *Tapinoma ambiguum* gevonden en ook meerdere nesten van de kleine steekmier *Myrmica rugulosa* in een mooi heideakkertje. Nadat nog enkele nestkoepels van bosmieren aan een nader onderzoek waren onderworpen liepen we terug naar de auto's en reden naar Gennep voor het tweede deel van de dag.

Figuur 1 Excursie 2 juli 2011, Mulderskop. Even lunchpauze. Van links naar rechts: Michiel, Willem, Jap, Jinze, Johan, Rudolf, André en Ferdi (foto Arjan van de Bosch)

Figuur 2 Excursie 2 juli 2011, Mulderskop. Aandacht voor een nest van *Formica rufa*. Van links rechtsomgaand: Johan, Rudolf, Jinze, André, Willem, Heinz en Jap; gebukt: Ferdi en Michiel (foto Arjan van de Bosch)

Figuur 3 Excursie 2 juli 2011, Mulderskop. Aandacht voor een nest van *Formica rufa*. Van links naar rechts: Jap, Ferdi, Michiel, Johan, Rudolf en Jinze (foto Willem Verduin)

Figuur 4 Excursie 2 juli 2011, Looierheide, Gennep. De oude vindplaats van *Polyergus rufescens*, onder de boomstam. Helaas niet meer aanwezig, zo lijkt het (foto Arjan van de Bosch)

Ook in Gennep, vlak bij de Gennepse Looierheide, was het controleren van een oude vindplaats van een bijzondere soort een van de excursiedoelen. Hier werd namelijk in de jaren 1990 een nest gevonden van de amazonemier *Polyergus rufescens*. Maar helaas was ook van deze soort geen enkele aanwijzing te vinden dat deze nog aanwezig was. Hierna werd op de Looierheide zelf nog uitgebreid geïnventariseerd.

De resultaten van deze dag staan samengevat in tabel 1. In gedetailleerde vorm zijn deze gegevens opgenomen in de databank van EIS-Nederland.

**André J. van Loon, EIS-Nederland, Postbus 9517, 2300 RA Leiden,
andre.vanloon@ncbnaturalis.nl**

Tabel 1 Waargenomen mieren tijdens de MWG-exkursie op 2 juli 2011.

SOORT	Molenhoek, stationsemplacement e.o.	Mulderskop	Gennep, Looierheide
<i>Formica fusca</i>	x	x	x
<i>Formica polyctena</i>			x
<i>Formica pratensis</i>		x	
<i>Formica rufa</i>		x	x
<i>Formica rufa x polyctena</i>		x	
<i>Formica rufibarbis</i>	x	x	
<i>Formica sanguinea</i>		x	
<i>Lasius brunneus</i>	x	x	
<i>Lasius flavus</i>			x
<i>Lasius fuliginosus</i>		x	x
<i>Lasius meridionalis</i>			x
<i>Lasius niger</i>	x	x	
<i>Lasius platythorax</i>		x	
<i>Lasius psammophilus</i>		x	x
<i>Lasius umbratus</i>			x
<i>Leptothorax acervorum</i>			x
<i>Myrmica rubra</i>			x
<i>Myrmica ruginodis</i>		x	
<i>Myrmica rugulosa</i>		x	
<i>Myrmica sabuleti</i>		x	
<i>Myrmica schencki</i>		x	
<i>Tapinoma ambiguum</i>	x	x	x
<i>Temnothorax nylanderi</i>		x	
<i>Tetramorium caespitum</i>		x	x